

III. stup mirovinskog osiguranja i kako najbolje iskoristiti nove povlastice!

Priprema za mirovinsku reformu u Hrvatskoj započela je 1999. godine, kada je stupio na snagu Zakon o mirovinskom osiguranju, odnosno od sredine 2000. godine, kada je stupio na snagu Zakon o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, koji su zakonodavni okvir mirovinske reforme.

Sama provedba započela je početkom 2002. godine, kada je uz obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup mirovinskog osiguranja) uvedeno obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup mirovinskog osiguranja) a istovremeno je građanima omogućena i štednja u dobrovoljnim mirovinskim fondovima (III. stup mirovinskog osiguranja).

Danas je tema mirovinskog sustava RH i potrebe za daljnjim reformama ponovno aktualizirana, a u medijima se sve češće može čuti kako „Hrvatski građani ne bi trebali imati nerealna očekivanja od javnog mirovinskog osiguranja i države, već se trebaju sami i na vrijeme pobrinuti za materijalnu sigurnost u starosti“.

Iz toga razloga donosimo intervju s dva dobrovoljna mirovinska društva i predstavljamo novine iz Zakona o porezu na dohodak koji je stupio na snagu 1. srpnja 2010. godine koje se odnose na ulaganja u III. mirovinski stup.

III. stup mirovinskog osiguranja

Dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje temelji se na dobrovoljnosti, i obuhvaća sve zainteresirane osobe s prebivalištem u Hrvatskoj za ulaganje u otvoreni fond, odnosno sve radnike zaposlene kod određenog poslodavca, članove određenog sindikata ili udruge samostalnih uplatitelja za ulaganje u zatvoreni fond.

Croatia osiguranje DMD: U svrhu povećavanja broja osiguranika u III. stupu, dobrovoljno mirovinsko društvo kroz marketinške i prodajne aktivnosti kontinuirano radi na unapređenju financijske svijesti i znanja o osobnim financijama. Naši zastupnici putem direktnog kontakta nude besplatna savjetovanja o mogućnostima i prednostima mirovinske štednje. Budući da su od

Izdvajanje u dobrovoljni mirovinski fond je predmet odluke svakog pojedinca. Trenutno u Hrvatskoj približno 11% radno aktivnog stanovništva štedi u dobrovoljnom mirovinskom fondu.

Iako je dobrovoljno mirovinsko osiguranje kao štednja nužno za očuvanje standarda i socijalnu sigurnost u budućnosti postoji više razloga zašto se u RH tako mali broj osiguranika uključio u III. stup mirovinskog sustava, saznajemo iz **Croatia osiguranje dobrovoljnog mirovinskog društva (Croatia osiguranje DMD):**

„Prisutno je vjerovanje kako je država dužna u potpunosti se pobrinuti za socijalni status svojih građana. Prijašnje generacije su u velikoj mjeri prepuštale državi brigu o vlastitom standardu i nisu u dovoljnoj mjeri razvile kulturu dugotrajnog financijskog planiranja. Prelaskom na drugačiji sustav uređenja, pojavili su se novi oblici privatnih štednji, a u konačnici i novi mirovinski sustav koji je otvorio mogućnost da građani osobnim angažmanom kroz osobnu mirovinsku štednju kreiraju svoja buduća primanja. Te nove mogućnosti nisu dovoljno usvojene, ne samo zbog nedovoljne informiranosti, nego i zbog nepovjerenja u mirovinski sustav, iako je dobrovoljno mirovinsko osiguranje transparentan sustav uređen zakonom i kontroliran svakodnevno od HANFA-e. Pored toga, još su prisutne posljedice nedavne financijske krize koja je nakon razdoblja nerealno visokih prinosa na bolan način osvijestila ulagače da moraju voditi brigu i o rizicima, a ne samo o mogućnosti velike dobiti, te su iz tog razloga ljudi i danas neodlučni.“

Iz **Raiffeisen mirovinskog društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima (RBA DMD)** temeljem dosadašnjeg iskustva u prezentaciji i prodaji dobrovoljne mirovinske štednje, te kontaktima sa potencijalnim članovima kao problem izdvajaju „izostanak sveobuhvatne, edukacijske kampanje o dobrovoljnom mirovinskom osiguranju.“ Nadalje, kao najveći problem i razlog izostanka većeg broja članova također navode nepoznavanje i nedovoljnu informiranosti građana o svim prednostima i namjeni dobrovoljne mirovinske štednje.

Naše sugovornike upitali smo koje mjere provode kako bi se povećao broj osiguranika u III. stupu?

01.07.2010. godine uvedene porezne pogodnosti za poslodavce koji plaćaju doprinose dobrovoljnog mirovinskog osiguranja svojim zaposlenicima, nastojimo suradnjom s poslodavcima potaknuti aktivno sudjelovanje i radnika i poslodavaca u skrbi za buduće mirovine. Zbog toga ulažemo napore u informiranje i edukaciju ne samo građana, nego i poslodavaca te sindikata.

RBA DMD: Naša najveća zadaća je afirmacija dobrovoljne mirovinske štednje i distribucija informacija. Naravno, da zbog ograničenog budžeta nismo u mogućnosti provesti veliku edukativnu kampanju, za koju smatramo da je nužno potrebna, te nam je najznačajniji način prezentacije kroz prodajnu mrežu, koji zaista nije lak s obzirom na neinformiranost ali je u svakom slučaju najučinkovitiji. U predstojećim godinama očekujemo znatnije uspjehe u razvoju dobrovoljnog mirovinskog osiguranja. Tim više, što je izmjenama Zakona o porezu na dohodak uvedena mogućnost neoporezive uplate premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja od strane poslodavaca svojim zaposlenicima. Navedeno je bila inicijativa od strane mirovinskih fondova od početka mirovinske reforme, i to smatramo velikim uspjehom koji će pomoći pri potpunoj afirmaciji dobrovoljne mirovinske štednje.

Čija je zadaća informiranje osiguranika o potrebi i mogućnostima štednje za mirovinu? Kako tu vide ulogu poslodavaca?

Croatia osiguranje DMD: Mirovinska društva imaju primarnu zadaću u informiranju građana o štednji za mirovinu. Uz to, smatramo da bi veću ulogu o potrebama i mogućnostima štednje za mirovinu trebala imati i država. Radno sposobnom stanovništvu mora biti odaslana jasna poruka kako se u većoj mjeri moraju brinuti za vlastitu starost. Dobar je primjer Čilea, gdje su stanovnici potaknuti na štednju u III. stupu na način da je država svakom osiguraniku na kućnu adresu poslala projekciju kolika će im biti puna ili prijevremena mirovina. Veliku ulogu može imati i poslodavac koji plaćajući doprinose svojim radnicima u III. stup pokazuje radnicima da ih cijeni

Novosti 2010:

- + **Uvođenje poreznih olakšica za poslodavce koji uplaćuju dobrovoljnu mirovinsku štednju svojim zaposlenicima do iznosa od 500 kuna mjesečno, odnosno 3.000 kuna godišnje za 2010. godinu. Od 2011. godine poslodavac besporezno može uplatiti do 6.000 kuna po svakom zaposleniku, odnosno ukoliko to želi može i više uz obračun pripadajućih doprinosa i poreza na dohodak.**

i za njih brine, te da želi stvoriti povjerenje. Poslodavac stoga može organizirati informiranje i učlanjenje radnika u III. stup.

RBA DMD: Kako smo u jednom od prethodnih odgovora naveli, zaista se radi o potrebi za edukativnom kampanjom na nacionalnoj razini, kako je to bilo učinjeno za obvezno mirovinsko osiguranje neposredno pred uvođenje kapitalizirane mirovinske štednje u obveznom mirovinskom fondu, koju je provela tadašnja HAGENA.

Uvođenjem mogućnosti neoporezivih uplata premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja od strane poslodavca svojim zaposlenicima, poslodavci imaju značajnu ulogu u distribuciji informacije o dobrovoljnoj mirovinskoj štednji svojim zaposlenicima. Dakle, u slučaju da poslodavac odluči uplaćivati dobrovoljnu mirovinsku štednju svojim zaposlenicima, zaposlenik ostvaruje dodatni benefit, a nama se otvara mogućnost prezentiranja dobrovoljne mirovinske štednje određenim zaposlenicima.

Koje su najčešće „zablude“ s kojima se susreću u radu s osiguranicima?

Croatia osiguranje DMD: Većini novih osiguranika mirovinski fondovi su još uvijek novi način štednje i nisu dovoljno informirani. Osiguranike detaljno educiramo o svim aspektima štednje u dobrovoljnom mirovinskom fondu. Najvažnije karakteristike štednje za koje se osiguranici interesiraju su način i duljina trajanja štednje i očekivani prinos od ulaganja.

Novosti 2010:

- + **Ukidanje poreznih olakšica za fizičke osobe koje uplaćuju dobrovoljnu mirovinsku štednju, što znači da uplate građana u otvorene fondove dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (III. stup) više ne ulaze u ukupne porezne olakšice do 12.000 kuna.**

U osnovi, dobrovoljno mirovinsko osiguranje je dugoročna štednja za starost čija visina mirovine ovisi o visini uplaćenih doprinosa i duljini štednje. **Najveća isplativost štednje je na duži rok zbog kapitalizacije sredstava tako da sugeriramo klijentima da štede barem 5 godina.** U pravilu, najveće dobiti su u zadnjim godinama štednje kada je akumulirana veća imovina na koju se dobiva prinos. **Uplate u 3. stup su dobrovoljne, što znači da osiguranici nisu u obvezi mjesečno izdvajati fiksne**

iznose već sami odlučuju o visini i dinamici svojih uplata.

Doprinosi, odnosno imovina fonda investiraju se na financijskom tržištu prema investicijskoj politici fonda. Naše društvo vodi konzervativnu ulagačku politiku uz poštivanje zakonskih ograničenja, sigurnost je na prvom mjestu, uz ostvarenje primjerene stope prinosa. Radi se o dugoročnoj štednji za mirovinu i smatramo da je takav pristup najbolji za naše članove.

RBA DMD: Opet moramo ponoviti, kako je dobrovoljna mirovinska štednja relativno nepoznat oblik štednje, mi kao Društvo koje upravlja dobrovoljnim mirovinskim fondovima najviše napora ulažemo na kvalitetnu i potpunu edukaciju svih potencijalnih članova, a baš iz razloga da se izbjegnju eventualne nejasnoće, odnosno „zablude“. Dakle, pri samom učlanjenju i prezentiranju dobrovoljne mirovinske štednje nastojimo osobu informirati o svim značajkama dobrovoljnog mirovinskog sustava. Pri samoj prezentaciji eventualno nerazumijevanje klijenta se odnosi na odredbe Zakona prema kojima članovima nije moguće koristiti uštedjena sredstva prije 50 godine života, te da se sredstva ne mogu koristiti kao jednokratna isplata. Naime, **sredstva uštedjena u dobrovoljnom mirovinskom fondu isplaćuje mirovinsko osiguravajuće društvo, što je moguće nakon navršenih 50 godina života, a najbrži način za isplatu mirovine je 30% od ukupno uštedenog iznosa kao jednokratna isplata, a preostalo kao isplata mirovine kroz pet godina.** S obzirom da je namjena dobrovoljne mirovinske štednje osigurati bolju mirovinu, te stvaranje bolje socijalne slike budućih

umirovljenika na taj način je, navedenim odredbama zakonodavac to i postigao, tim više što i dobrovoljnu mirovinsku štednju potiče državnim poticajnim sredstvima i neoporezivim uplatama doprinosa od strane poslodavaca svojim zaposlenicima. Naime, upravo ovim odredbama je osigurano namjensko korištenje uštedjenih sredstava kao mirovine uštedjene u dobrovoljnom mirovinskom fondu i time je osiguran širi društveni interes zaštite građana od siromaštva.

Novosti 2010:

- + **Smanjenje državnih poticajnih sredstava koja će od ove godine biti smanjena za 10% i dosadašnjih 1.250 kuna će biti smanjeno na 750 kuna kao maksimalni iznos poticaja na uplatu od 5.000 kuna u jednoj godini.**
- + **Znači da država i dalje potiče mirovinsku štednju u III. stup. Poticajna sredstva iz državnog proračuna za uplate u dobrovoljne mirovinske fondove u 2010. godini i nadalje odobrit će se po stopi od 15%.**

Koje su prednosti štednje u III. mirovinskom stupu u odnosu na druge oblike štednje, npr. oročenu štednju, ulaganje u investicijske fondove, police životnog osiguranja...?

Croatia osiguranje DMD: Štednja u III. mirovinskom stupu je jedan od najisplativijih i najsigurnijih oblika ulaganja.

Sigurnost je zajamčena propisima Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, pravilima Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, te Statutom fonda koji propisuje konzervativnu ulagačku politiku. **Dobit ovakvim ulaganjem je u pravilu veća od ulaganja u oročene štednje ili police životnog osiguranja. Tome doprinose i propisani državni poticaji na uplate u III. stupu,** kojih nema kod spomenutih oblika ulaganja, kao i kod ulaganja u investicijske fondove. Za investicijske fondove je karakteristično da mogu imati veći prinos, ali isto tako mogu imati veće rizike ulaganja. Našom konzervativnom ulagačkom politikom vodi se računa da 80% imovine bude uloženo u niskorizične vrijednosne papire, obveznice, depozite, kratkoročne vrijednosne papire, udjele u otvorene investicijske fondove sa pretežitom fiksnim prinosom, a 20% imovine je uloženo u dionice i udjele u investicijskim fondovima. Sva sredstva koja uplati član fonda, poslodavac ili država su osobno vlasništvo člana fonda. Visina i dinamika uplatitelja fonda ovise isključivo o želji i mogućnosti uplatitelja. Uplatitelji mogu čak u slučaju financijske krize prestati sa uplatama bez dodatnih posljedica i troškova po računu. **Za razliku od životnog osiguranja, ovdje nije važna dob i zdravlje osiguranika tako da je odabir III. stupa bolji čak i starijim osobama. Sredstva na osobnim računima članova su nasljediva u cijelosti, a nasljedive su čak i mirovine dobivene štednjom u III. stupu.**

RBA DMD: Nezahvalno je uspoređivati navedene oblike štednje, jer su to financijski proizvodi koji imaju potpuno drugačije namjene. Na primjer, dobro je biti životno osiguran, ali primarna svrha takve štednje nije osiguranje mirovine. **Dobrovoljno mirovinsko osiguranje država potiče, poreznom olakšicom za poslodavce i državnim poticajnim sredstvima i po tome je ovaj financijski proizvod jedinstven i nedvojbeno**

najisplativiji na tržištu. Specifičan je i po tome što je ušteđevinu moguće koristiti tek nakon navršene 50. godine života, dok za učlanjenje u fond nema nikakvih ograničenja (dobnih, zdravstvenih, niti vezanih uz radni status), a doprinosi se u fond uplaćuju u visini i dinamikom koju odabere član, bez ikakvih posljedica u slučaju prestanka uplate. Slijedom navedenog **bilo bi dobro kada bi osoba mogla kombinirati dobrovoljno mirovinsko i životno osiguranje.**

Kako su se izmjene Zakona o porezu na dohodak od 01. srpnja 2010. godine, uvođenje poreznih olakšica za poslodavce koji uplaćuju dobrovoljnu mirovinsku štednju svojim zaposlenicima te ukidanje porezne olakšice za pojedince koji su uplaćivali dobrovoljnu mirovinsku štednju, odrazile na interes za III. mirovinskim stupom?

Koje su pogodnosti od navedenih izmjena za poslodavce a koje za posloprimce?

Croatia osiguranje DMD: Uvođenje poreznih olakšica za poslodavce je pozitivna izmjena koju su fondovi priželjkivali godinama, ali ukidanje olakšice za pojedince je odluka koja nije trebala biti donesena u ovom trenutku, pogotovo zato što će se smanjiti državni poticaji na uplate. Država bi trebala i dalje maksimalno stimulirati štednju u III. stupu jer je u RH manji broj radno aktivnog stanovništva uključen u ovaj oblik štednje, a korist nemaju samo članovi fonda nego i sama država. Pozitivno je da su od 01.07.2010. godine poslodavci postali zainteresirani da nagrađuju zaposlenike uplatama doprinosa. Isto tako, imaju veći interes za osnivanje zatvorenih fondova ili uplaćivanje doprinosa u postojećim.

Poslodavac od navedene izmjene ima sljedeće koristi:

- + fiskalno jeftiniji način nagrađivanja zaposlenih
- + motivacija određene skupine zaposlenika kroz veću uplatu doprinosa
- + veći stupanj socijalne sigurnosti zaposlenih
- + zadržavanje stručnih kadrova
- + manja fluktuacija zaposlenih i privlačenje novih radnika

Posloprimci imaju koristi poput:

- + veće socijalne sigurnosti radnika i njihovih obitelji
- + pravo na državna poticajna sredstva
- + veći prihodi nakon odlaska u mirovinu
- + zbrinjavanje obitelji u slučaju smrti radnika
- + veće ukupne koristi od radnog odnosa kod poslodavca
- + uplaćena sredstva su osobno vlasništvo članova fonda i ne mogu biti predmet ovrhe

RBA DMD: S obzirom da govorimo o relativno kratkom vremenskom periodu od kada je na snazi izmjena, odnosno Zakon, prema kojem je poslodavcima omogućeno neoporezivo uplaćivati dobrovoljnu

mirovinsku štednju svojim zaposlenicima u iznosu do 500 kuna mjesečno, odnosno do 6.000 kuna godišnje. Kada govorimo o efektima uvođenja porezne olakšice na uplate poslodavca moramo uzeti u obzir postojeću gospodarsku situaciju, koja će zasigurno usporiti efekte ove mjere. Dakle, svakako očekujemo pozitivne rezultate ali ne u kratkom roku, odnosno moramo pričekati opći oporavak gospodarske situacije. Pokazan je velik interes od strane poslodavaca za novonastale promijene koji su upoznati sa novim mjerama. Naime, veliki broj je onih poslodavaca koji još ne znaju za nastale mogućnosti, te da je sada najvažnija distribucija informacije o novoj mjeri.

Pored olakšice za poslodavce, država dobrovoljnu mirovinsku štednju potiče i državnim poticajnim sredstvima, koja će biti smanjena za 10% i dosadašnjih 1.250 kuna će biti smanjeno na 750 kuna kao maksimalni iznos poticaja na uplatu od 5.000 kuna u jednoj godini.

S obzirom na dvostruke poticaje smatramo da je dobrovoljna mirovinska štednja najatraktivniji štedni proizvod na tržištu.

Što se tiče ukidanja poreznih olakšica za osobne uplate članova možemo reći da nismo ni na koji način osjetili negativan odraz na poslovanje ni po pitanju priljeva doprinosa niti po broju novih članova. Naime, navedeno moramo promatrati uspoređujući dobrovoljnu mirovinsku štednju sa sličnim financijskim proizvodima koji su također ostali bez poreznih olakšica. U Raiffeisen dobrovoljnim mirovinskim fondovima odprilike 40% članova koristilo je poreznu olakšicu na uplate dobrovoljne mirovinske štednje, a što upućuje na to da je velik broj članova odlučio ne koristiti poreznu olakšicu te na taj način koristiti pravo ne oporezivanja uštedjenih sredstava pri isplati mirovine.

A s obzirom na državna poticajna sredstva, prinos fonda i sigurnost ulaganja u smislu optimalnog omjera između rizika i prinosa, možemo reći da dobrovoljna mirovinska štednja ostaje atraktivan štedni proizvod za svakog pojedinca. Tim više što se ukidanjem poreznih olakšica za fizičke osobe uvela mogućnost neoporezivih uplata doprinosa dobrovoljne mirovinske štednje od strane poslodavaca svojim zaposlenicima.

Da li ste u praksi imali primjera da su se osiguranici žalili jer su ih poslodavci primorali da dio plaće zamjene uplatama u dobrovoljni mirovinski fond?

Ukoliko se poslodavac odluči uplaćivati III. mirovinski stup svojim zaposlenicima, da li mora svima ponuditi tu opciju ili se to može ugovoriti samo za pojedine djelatnike?

Croatia osiguranje DMD: Nije bilo slučaja da je poslodavac primoravao zaposlenike da dio plaće zamijene uplatama u III. stup.

Poslodavac svoju odluku o uplaćivanju može donijeti jednostranim aktom (odlukom, pravilnikom o radu) ili ugovornom obvezom (ugovor o radu, posebni ugovor, kolektivni ugovor), ali prema odredbama Zakona ne može uplaćivati mirovinske doprinose radniku bez njegova pristanka, čak i kada je obveza poslodavca ugovorena u kolektivnom ugovoru ili određena pravilnikom o radu. U dosadašnjoj praksi vidljivo je da poslodavci uglavnom pregovaraju s radnicima o ovakvom vidu nagrađivanja pa potom donose odluke. Prava radnika se utvrđuju kolektivnim ugovorima, ugovorima o radu, pravilnicima o radu te ostalim internim aktima poslodavca. Stoga, pravo radnika na plaćenu premiju dobrovoljnog mirovinskog osiguranja od strane poslodavca može biti propisano nekim od navedenih akata. No, u slučaju ako to pravo nije utvrđeno nekim od akata koji utvrđuju prava radnika, poslodavac može donijeti vlastitu odluku kojem radniku i pod

kojim uvjetima će podmirivati premiju dobrovoljnog mirovinskog osiguranja.

RBA DMD: Bez suglasnosti zaposlenika, odnosno našeg člana, poslodavac ne može vršiti uplate dobrovoljne mirovinske štednje, a do sada se nismo susreli sa situacijom da poslodavac primorava zaposlenike na uplatu dijela plaće u dobrovoljni mirovinski fond. Svakako da je cilj svakog poslodavca poslovati što uspješnije, a da su dio poslovanja i plaće, koje su u ovim kriznim vremenima često i tema o kojoj se priča u smislu smanjenja. Mi poslodavcima prezentiramo mogućnost da svojim zaposlenicima vrše dodatnu uplatu premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na osobne račune u dobrovoljnom mirovinskom fondu.

No ukoliko, poslodavac već razmatra mogućnost smanjenja plaće, u tom slučaju je uplaćivanje dijela

plaće na osobni račun u dobrovoljnom mirovinskom fondu bolja opcija, ali još jednom ponavljamo da poslodavac navedene uplate može vršiti isključivo uz pristanak člana dobrovoljnog mirovinskog fonda, odnosno njegovog zaposlenika. Nadalje, prema „gruboj“ računici, zaposlenik od iznosa 500 kuna bruto plaća, kao neto plaću dobiva približno iznos od 255 do 300 kuna, ovisno o stopi po kojoj se oporezuje plaća, dok pri uplati 500 kuna doprinosa za dobrovoljnu mirovinsku štednju zaposlenik na svoj osobni račun u dobrovoljnom mirovinskom fondu dobiva kompletnih 500 kuna.

Odluka poslodavca koji želi vršiti uplate dobrovoljne mirovinske štednje svojim zaposlenicima je proizvoljna i on ima mogućnost odlučivanje kome i koliko želi uplaćivati u Fond.

Mirovina – a što je to?

Koliko god se osjećali poduzetnima, naše je mišljenje da to svakako morate biti u pogledu svoje mirovine. Ekonomska kriza više nego ikada je pokazala da treba stvari preuzeti u „svoje ruke“ i ne očekivati da će država(e) učiniti stvar lakom i jednostavnom. Iako Francuzi glasno negoduju, kod nas je povećanje granice za mirovinu prošlo „glatko“ i bez ikakvih posebnih komentara. Da li su Hrvati stvarno svjesni što ih čeka u mirovini ili su već odavno odustali od svojih „državnih“ mirovina i preuzeli star u svoje ruke?

Ukoliko ste se zapitali „Koliko još imam do mirovine?“ ili „Koliko mjesečna primanja očekujem u mirovini?“, predlažemo da napravite plan za mirovinu, kako biste znali odgovore na ova pitanja, odnosno kako biste mogli realno sagledati da li su trenutne uštede, očekivani povrati na sve Vaše investicije i načine štednje, dovoljni za period „nakon“ rada.

Plan za mirovinu:

Prvi korak u određivanju financijskih potreba u mirovini je procijeniti koliko novaca ćete trebati u trenutku umirovljenja

- + „Lifestyle“ u mirovini - krstarenja?, odlazak u dom?, preseljenje u manji grad?
- + Možda zaključite da trenutna razina prihoda neće biti dovoljna za način života koji zamišljate u mirovini (odlasci na putovanja, planinarenja, posvećenost hobiju koji iziskuje veće financijske izdatke)
- + Možda zaključiti kako u budućnosti, kada ćete biti u mirovini neće biti troškova kao što su ušteda za školarinu djeci, otplate rate za stan/kuću, skijanje,...

“The rule of thumb” ili “1 x oko” metoda – 80% trenutnih životnih troškova trebalo bi biti dovoljno za potrošnju u mirovini.

Drugi korak je procijeniti koliko dugo ćete prema svojem planu imati sredstava u mirovini?

Stopa povlačenja sredstava*	Vrijeme povlačenja*
12,8%	10 godina
9,7%	15 godina
7,3%	25 godina
6,7%	30 godina
5,5%	Neograničeno

Stopa povlačenja sredstava**	Vrijeme sredstava**
8,6%	10 godina
7,0%	15 godina
6,1%	25 godina
5,5%	30 godina
4,0%	Neograničeno

* Ovaj primjer pretpostavlja stopu povrata od 5,5 % godišnje na uložena sredstva.

** Ovaj primjer pretpostavlja realnu stopu povrata od 4 % godišnje korigirana za inflaciju.

“The rule of thumb” ili “1 x oko” metoda – stopa povlačenja sredstava manja od 5% osigurava iznose na 30 godina. Naravno ovisi i o stopi povrata kroz taj period.

Na sljedećem linku donosimo Vam izvadak iz radionice „Upravljanje osobnim financijama“ SAPIENTIA Nova, za poslovno savjetovanje i analizu poslovanja poduzeća, putem koje ćete moći napraviti kratku i okvirnu analizu svojeg plana za mirovinu.

[Plan za mirovinu \(link\)](#)

Želimo li mudro u mirovinu?

Pripreme trebaju početi već sada želimo li mudro u mirovinu. Mirovina nije nagrada za tridesetogodišnji ili četrdesetogodišnji rad već je način na koji ćemo si omogućiti život bez rada.

Mirovinu bi trebalo početi planirati na početku radnog vijeka, no ako to nismo, bolje ikad nego nikad. To nije naputak samo za pojedince nego i za poslodavce jer iako su perspektive različite konačni rezultat je isti, osigurati kvalitetnim radnicima dostojan život u mirovini. Mudri pojedinci i mudri poslodavci će poduzeti konkretne akcije u tom smjeru.

Evo nekoliko savjeta o tome što pojedinci trebaju učiniti kako bi otišli u mirovinu mudro:

1. Ne povećavajte troškove života - svako promaknuće ili bonus bi umjesto na novi auto ili veći stan trebao barem dijelom završiti u štednji za mirovinu

2. Oslobodite se dugova - u mirovinu nikako ne bi trebali ući s dugovima pa niti s ratama za novu kuhinju

3. Naučite kako investirati - informirajte se kako investirati sredstva koja namjeravate koristiti u mirovini jer su mogućnosti stvarno razne (tema ovog broja je treći stup što je sigurno zanimljiva opcija, no važno je da ne bude jedina) i mudro je koristiti profesionalni savjet stručnjaka

4. Planirajte kako ćete zaštititi svoju štednju - kad ste uštedjeli određenu svotu fokus usmjerite na to kako ju osigurati i u tome vam najbolje mogu pomoći stručnjaci

5. Štedite na zasebnom računu i to automatski na mjesečnom nivou - teško je izdvojiti nešto za mirovinu ukoliko stalno posuđujete od te sume za ekstra životne troškove

6. Koristite sve porezne olakšice koje vam razne specijalizirane štednje omogućavaju bilo da se radi o osiguranjima, mirovinskim programima ili ulaganjima)

Poslodavci koji prepoznaju važnost i utjecaj na zadovoljstvo radnika brinu o radniku i nakon što je radni odnos gotov. Oni će se na vrijeme informirati i najboljima ponuditi razne opcije kojima će ih motivirati na bolji učinak ili veću lojalnost. Sada se više uplate poslodavca u III. mirovinski stup do iznosa od 500 kuna mjesečno, odnosno 6.000 kuna godišnje, ne smatraju plaćom te će poslodavcu iste biti porezno priznati izdatak, odnosno rashod.

Tretman ovih uplata je isti i za poreznog obveznika koji obavlja samostalnu djelatnost (umjetnici, obrtnici i sl.), ako uplaćuje dobrovoljnu mirovinsku štednju za svoje radnike ili sebe osobno.

Ukoliko upravljate sami sobom, upravljate i svojom mirovinom a ako upravljate i drugima iskoristite ovu mogućnost za poticanje lojalnosti svojih zaposlenika. Pogotovo u ovim vremenima krize kad onaj zaposleni koji ima visok učinak vrijedi više nego ikad.

Rajka Marković
Zvezdana Dragojević
Prava Formula d.o.o.
Upravljanje ljudskim potencijalima
www.pravaformula.hr

IOPS naglašava važnost nadzora temeljenog na procjeni rizika

INTERNATIONAL ORGANISATION
OF PENSION SUPERVISORS

Na godišnjem Glavnom sastanku održanom u Sidney-u, Australiji, Međunarodna organizacija mirovinskih nadzornih tijela (IOPS) objavila je niz standarda kreiranih kako bi se poboljšale tehnike nadzora u cijelom svijetu, a koje uključuju nadzor temeljen na procjeni rizika namijenjen regulatorima koji nadziru mirovinski sustav.

IOPS-ova Načela za nadzor privatnih mirovina revidirala su se kako bi se uveli ključni standardi na kojima je IOPS radio od osnutka 2005. godine.

Revidirana Načela sada sadrže i naučene lekcije iz financijske i gospodarske krize.

Predsjednik IOPS-a i zamjenik predsjednika Australске regulatorne agencije (APRA) naglasio je kako IOPS smatra da su izmjene bile nužno potrebne, a posebno s obzirom na zadnje, nestabilne godine. Regulatori koji nadziru mirovinski sustav naučili su da trebaju koristiti nadzor temeljen na procjeni rizika kako bi se izbjegao prociklični utjecaj koji može samo pogoršati situaciju.

Kako bi pomogao regulatorima u obavljanju što boljeg nadzora, IOPS je pokrenuo Programski alat za nadzor temeljen na procjeni rizika. Taj on-line alat služi kao priručnik za regulatore i pomaže im s novom tehnologijom. Cilj je tog alata prepoznati slabosti i potencijalne probleme prije nego se pojave.

Alat predstavlja glavnu okosnicu IOPS-ovog rada, a funkcionira na način da skuplja podatke od mnogih zemalja članica i nudi praktičnu pomoć regulatorima. Dobar primjer za to je Čile, koji je imao poteškoća s implementacijom ali je uslijed toga pomogao svojim međunarodnim kolegama u pronalaženju novih rješenja.

Izvor: www.ripe.hanfa.hr

Mirovinski fondovi u RH: Konzervativna ulaganja za starije članove, rizična za mlađe

Načelno je dogovoreno uvođenje podportfelja u koje bi se članovi grupirali ovisno o dobi. Primjenu je realno očekivati od 2013. godine.

Obvezni mirovinski fondovi i Hanfa načelno su dogovorili uvođenje podportfelja u koje bi se razvrstavali članovi određenog fonda ovisno o dobi odnosno godina do umirovljenja.

Praktično, starijim članovima fonda bio bi namijenjen konzervativni podportfelj kako bi se što manje riskiralo s obzirom na približavanje umirovljenja. Mlađi članovi, kojima su prihvatljiva rizičnija ulaganja i imaju vremena za nadoknaditi moguće gubitke, mogli bi se odlučiti za takozvani aktivni podportfelj. Kao "srednja varijanta" ostao bi postojeći balansirani portfelj.

Dinko Novoselec, predsjednik Uprave Allianz ZB-a, predstavio je na Konferenciji fondovske industrije u Splitu nacrt prijedloga uvođenje podportfelja napominjući kako je realno očekivati primjenu od početka 2013. godine.

O detaljima se još razgovara, ali je vrlo izgledno da bi član obveznog mirovinskog fonda pet godina prije mirovine kao jedinu opciju imao konzervativni podportfelj.

Uvođenje podportfelja nije nova ideja, ali su fond menadžeri i regulator na njoj počeli aktivnije raditi nakon krizne 2008. godine.

Novoselec kaže kako bi, da smo imali takav model u vrijeme krize, gubitak starijih članova obveznih fondova, što je posebno važno za one koji su blizu mirovine, bio minimalan ili ga ne bi bilo. Istina je da bi mlađi članovi u tom slučaju izgubili i više nego što se dogodilo te loše godine. (Im)

Izvor: www.bankamagazine.hr

+ Oni koji iz zabave surfaju internetom, najviše 20 posto radnog vremena, produktivniji su čak 9 posto više od kolega kojima ne pada na pamet da to čine dok rade. Zaključak je to australskih stručnjaka koji su proveli istraživanje nad 300 uredskih radnika.

www.metro-portal.hr

+ Novi Microsoftov Office 2010. preveden je na hrvatski jezik, pri čemu je korisničko sučelje dopunjeno s gotovo 600.000 riječi, a sustav pomoći ažuriran i dopunjen s više od 805.000 riječi.

www.vecernji.hr

+ 22. i 23. studenoga 2010. godine Hrvatska revizorska Komora organizira dvodnevno stručno savjetovanje za sve ovlaštene revizore. Stručno savjetovanje održati će se u hotelu The Westin Zagreb.

www.revizorska-komora.hr

+ Ukoliko se polako pripremate za predblagdansko čišćenje ureda, elektronički otpad možete besplatno eliminirati pozivom na broj 0800 444 110.

www.eeoipad.com

+ 20. studenog odvija se jednodnevna i cjelonoćna manifestacija "Noć kazališta", istovremeno u velikom broju hrvatskih gradova. Izvedba domaćih i međunarodnih predstava biti će besplatna. Kazalište toga dana postaje glavnim mjestom susreta i druženja.

www.noc-kazalista.com

+ Početkom rujna Google nas je počastio novitetom Google Instant, koji rezultate pretraživanja za traženi pojam prikazuje prije samog završetka unosa. Osim ubrzanja rezultata pretraživanja Google je najavio povećanje plaće zaposlenika za 10 posto ili više te 1000 dolara gotovinskog bonusa za godišnji odmor!

www.tportal.hr
www.profitiraj.hr

+ Sukladno obavijesti poštanske uprave Sjedinjenih Američkih Država o provedbi pojačanih sigurnosnih mjera koje se odnose na poštanske pošiljke, od 15.11.2010. godine zabranjuje se prijam svih vrsta poštanskih pošiljaka adresiranih za SAD, mase veće od 450 grama, od fizičkih i pravnih osoba.

www.posta.hr

+ U sklopu programa Civitas Elan za godinu dana bit će završena studija s rješenjima i modelima naplate vožnje kroz centar grada Zagreba. Projekt je koncipiran u svrhu smanjenja prometnog opterećenja te zaštite okoliša u samom centru Zagreba.

<http://civitas-elan.zagreb.hr>

+ Na World Travel Market (WTM), koji se od 8. do 11. studenog održavao u Londonu najavljene su nove zračne linije za Hrvatsku. Thomas Cook UK vraća se u Istru ali i Dalmaciju tijekom sezone 2011. i letjeti će za Pulu i Split. EasyJet od veljače počinje letjeti za Zagreb, a British Airways od travnja uvodi dnevni let za Dubrovnik.

www.liderpress.hr

SPECIJALIST.HR

Za tržište financijskih stručnjaka.

Specijalist d.o.o., Vrbik 10b, HR - 10000 Zagreb

TEL / FAX +385 (0)1 619 42 00 / +385 (0)1 604 05 04

E-MAIL specijalist@specijalist.hr

WEB www.specijalist.hr